

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОКРУЖНИ СУД У БАЊАЛУЦИ
Број: 75 0 К 063484 25 Кж 4
Бањалука, 13.10.2025. године

Окружни суд у Бањалуци, у вијећу састављеном од судија мр Срђана Форце, предсједника вијећа, Игора Цимеше и Синише Марковића, чланова вијећа, уз учешће записничара Милкице Латиновић, у кривичном поступку против оптуженог И. В., због кривичног дјела насиље у породици или породичној заједници из члана 190 став 1 Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адвоката Горана Марића из Бањалуке, изјављеној на пресуду Основног суда у Мркоњић Граду број 75 0 К 063484 25 К од 12.06.2025. године, у сједници вијећа одржаној дана 13.10.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба браниоца оптуженог И. В. и потврђује пресуда Основног суда у Мркоњић Граду број 75 0 К 063484 25 К од 12.06.2025. године.

Образложење

Побијаном пресудом Основног суда у Мркоњић Граду број 75 0 К 063484 25 К од 12.06.2025. године оптужени И. В. оглашен је кривим због кривичног дјела насиље у породици или породичној заједници из члана 190 став 1 Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 104/18 - одлука Уставног суда, 15/21 - у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци. Истом пресудом, на основу одредбе члана 99 став 1 Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21 - у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка у износу од 200,00 КМ у року од 30 дана од дана правоснажности пресуде. Оптужени је обавезан и на плаћање трошкова одбране, у складу са одредбом члана 97 став 2 ЗКП РС у вези са одредбом члана 99 став 1 ЗКП РС, те одредбом члана 101 ЗКП РС, о чијој висини ће суд одлучити посебним рјешењем.

Против те пресуде жалбу је благовремено изјавио бранилац оптуженог, адвокат Горан Марић из Бањалуке, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног законика, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да другостепени суд жалбу уважи, првостепену пресуду преиначи на начин да оптуженог ослободи оптужбе или му изрекне новчану казну или да укине првостепену пресуду и предмет врати на поновно суђење.

Одговор на жалбу није поднесен.

Пошто је одржао сједницу вијећа у складу са одредбом чланом 318 ЗКП РС, овај суд је испитао побијану пресуду у вези са жалбеним приговорима, сходно одредби члана 320 ЗКП РС, па је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога.

Бранилац у жалби истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311 став 1 тачка к) ЗКП РС са аргументацијом да су дати разлози потпуно нејасни или у знатној мјери противрјечни. Наведено се образлаже тиме да је првостепени суд постојање тјелесних повреда код оштећене утврдио из медицинске документације, које повреде, према ставу првостепеног суда, одговарају повредама наведеним у исказу оштећене, при чему се у жалби истиче да побијаном пресудом није образложено које тјелесне повреде одговарају исказу оштећене, јер је оштећена у исказу датом током поступка наводила и повреде које нису обухваћене медицинском документацијом, односно које нису наведене у налазу и мишљењу Дома здравља Шипово. Надаље се у жалби истиче да је одлучне чињенице суд утврдио из исказа оштећене, при чему се наводи да исказ оштећене није потврђен наводима садржаним у налазу и мишљењу Дома здравља Шипово, у чему жалба такође види постојање наведене битне повреде одредаба кривичног поступка.

Битна повреда одредаба кривичног поступка на коју жалба указује није почињена. Супротно жалбеним наводима, у побијаној пресуди дати су разлози о свим одлучним чињеницама релевантним за пресуђивање у овој кривичноправној ствари, уз адекватну оцјену доказа, како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности. Побијана пресуда садржи разлоге о одлучним чињеницама, те указује на доказе који су представљали основ за одлуку. Првостепени суд је, у смислу одредбе члана 295 став 2 ЗКП РС, савјесно оцијенио сваки доказ оптужбе и одбране појединачно и у међусобној повезаности, те за изведене закључке о одлучним чињеницама дао разлоге у образложењу пресуде. Тако, у образложењу побијане пресуде, на страни 4, наведено је да је на основу прочитаног налаза и мишљења ЈЗУ Дом здравља Шипово од 12.05.2024. године првостепени суд утврдио да је оштећена обавила преглед код љекара у Дому здравља у Шипову, којом приликом је љекар утврдио да је оштећена била видно потресена, при чему су на десној надлактици оштећене констатована три линеарна хематома у дужини до 7 цм (од стиска шаке), што је сагласно са исказом оштећене да ју је оптужени критичне прилике стиснуо рукама за њене надлактице и гурнуо је до зида, те је у овом образложењу наведено и у свему адекватно образложено да су наводи из исказа оштећене сагласни са чињеницом утврђеном из налаза љекара сачињеног истог дана, након сукоба са оптуженим, а којом приликом су од стране љекара констатоване физичке повреде у виду хематома на рукама оштећене. Надаље, на страни 4 побијане пресуде, наведено је и адекватно образложено да је суд првенствено на основу исказа оштећене утврдио да је оптужени и дана 08.03.2025. године извршио радње насиља према оштећеној, на начин описан у изреци пресуде, док је на страни 5 побијане пресуде наведено да је чињенице о повредама на лицу оштећене суд утврдио и на основу прочитаног налаза и мишљења ЈЗУ Дом здравља Шипово од 08.03.2025. године у којем је констатовано да су на оштећеној примијетне повреде у виду видљивог отока уз хиперемију и црвенило коже у предјелу чела, коријена носа према зигоматичном регијама, да су ушне шкољке хиперемичне, те да је на врату примијетна хоризонтална хиперемија и црвенило коже, а што је сагласно са описом повреда које је оштећена навела у свом исказу. Коначно, на страни 5 побијане пресуде, наведено је да је суд из медицинске документације утврдио постојање повреда код оштећене у предјелу коријена носа, ушних шкољки и врата, а које повреде одговарају исказу који је дала оштећена на главном претресу. Имајући у виду све изнесено, неоснован је навод жалбе да суд није образложио које повреде одговарају исказу оштећене, јер се првостепени суд одређено изјаснио да је исказ оштећене потврђен наведеном медицинском документацијом, па околност да у медицинској документацији нису констатоване све повреде које је оштећена описала у свом исказу немају онај значај који овој околности придаје жалба.

Према томе, разлози за све одлучне чињенице, на којима је заснован закључак о кривници оптуженог за почињено дјело, дати су у образложењу првостепене пресуде. Супротно наводима жалбе, првостепени суд је у образложењу дао ваљане разлоге о одлучним чињеницама, при чему су искази свједока које првостепени суд прихвата и на којима заснива пресуду критички оцијењени, а одређене непрецизности отклоњене су њиховим међусобним повезивањем, као и повезивањем са другим прихваћеним доказима, те је првостепени суд о свим одлучним чињеницама дао ваљане разлоге, због чега је и утврдио да се у радњама оптуженог, описаним у изреци пресуде, стичу сва битна обиљежја кривичног дјела насиље у породици или породичној заједници из члана 190 став 1 КЗ РС. Због свега наведеног, овај суд је оцијенио да је, у складу са начелом слободне оцјене доказа, првостепени суд размотрио све изведене доказе, при томе водећи рачуна о оцјени противрјечних доказа, дајући аргументацију у погледу доказаних чињеница, а како се то и налаже одредбама члана 304 став 7 ЗКП РС. При томе је првостепени суд водио рачуна да наведе јасне и разумљиве разлоге на којима заснива своју одлуку, те је размотрио сваку чињеницу или доказ од суштинске важности за исход предмета. Према томе, оцјена исказа свједока извршена је у складу са законским овлаштењем суда о слободној оцјени доказа, а та оцјена није произвољна, како то жалба погрешно сугерише, већ се тиче одлучних чињеница о којима је суд одређено и јасно навео разлоге у образложењу побијане пресуде.

Како су о свему изнесеном у побијаној пресуди дати довољно јасни и аргументовани разлози, то се не може прихватити тврдња предметне жалбе да су у поступку доношења побијане пресуде учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311 став 1 тачка к) ЗКП РС, тиме што су наводно дати разлози потпуно нејасни или у знатној мјери противрјечни.

Када је у питању повреда Кривичног законика, из жалбених навода произлази да је истакнута повреда из члана 312 тачка а) ЗКП РС, јер, како је указано жалбом, проведеним доказима није утврђено постојање објективног услова инкриминације за предметно кривично дјело – повреде тјелесног интегритета оштећене, које повреде се, према наводима жалбе, могу доказивати само на основу налаза и мишљења вјештака релевантне струке.

Према оцјени овог суда ни ова повреда није почињена. Прије свега, према одредби члана 190 став 1 КЗ РС, основни облик кривичног дјела насиље у породици или породичној заједници чини онај ко примјеном насиља, пријетњом да ће напасти на живот или тијело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, тјелесни интегритет или душевно здравље члана своје породице или породичне заједнице. Према томе, радња извршења основног облика кривичног дјела одређена је у три алтернативна облика и то као примјена насиља, пријетња да ће напасти на живот или тијело, те дрско или безобзирно понашање. Под примјеном насиља као начином извршења овог кривичног дјела, треба подразумијевати све облике физичког, као и психичког, али и емоционалног и економског насиља, који доводе до угрожавања спокојства, тјелесног интегритета или душевног здравља било којег члана породице или породичне заједнице. При томе, најчешће се ради о употреби физичке силе. Када је у питању пријетња да ће напасти на живот или тијело, нужно је да је у питању пријетња која је таквог интензитета да је онај коме је упућена доживљава као озбиљну. Озбиљност пријетње у сваком конкретном случају подложна је оцјени и њено постојање зависи од начина на који се упућује, односа оштећеног са лицем које је упућује, њихових ранијих односа,

способности оштећеног да процијени да ли је пријетња остварљива и слично. Под дрским понашањем треба подразумијевати она понашања члана породице или породичне заједнице којима се крше општеприхваћена, нормална и уобичајена понашања између чланова породице или породичне заједнице. Треба да се ради о нарушавању границе не само уобичајености, него и границе толеранције међу члановима породице или породичне заједнице. Дрско понашање најчешће се манифестује вербалним нападима на част и углед, пријетњама и исказивањем спремности за физички обрачун. При томе, дрско понашање је већи стадијум од непристојног или некултурног понашања и оно представља грубо кршење уобичајеног понашања. Коначно, безобзирно понашање представља испољавање крајњег непоштовања неког лица, његово физичко или психичко малтретирање. Оно је већи степен насиља и дрскости, његов учинилац то чини не обазирјући се на жртву и своју околину. Надаље, за постојање предметног кривичног дјела, потребно је да је наведеним радњама извршења дошло до угрожавања спокојства, тјелесног интегритета или душевног здравља члана своје породице или породичне заједнице. Под појмом угрожавања спокојства треба подразумијевати изазивање код жртве осјећаја личне и/или имовинске несигурности, што се манифестује страхом и губљењем мира који је потребан за уредан и нормалан живот. Тјелесни интегритет представља тијело човјека у његовом био-физичком смислу. То значи да се угрожава тијело човјека у његовој анатомској јединствености. Душевно здравље представља стање складног психичког и социјалног функционисања личности. У овом случају, угрожава се интегритет личности у њеном психичко-социјалном јединству. Кривично дјело је довршено онда када дође до тог угрожавања, иначе би се радило о некажњивом покушају. При свему томе, од измјена КЗ РС извршених 2021. године, за постојање кривичног дјела није неопходно да је дошло до повреде физичког (нпр. лака тјелесна повреда) или психичког интегритета (нпр. душевно обољење) пасивног субјекта. За постојање кривичног дјела довољно је, дакле, само да је дошло до релевантног угрожавања. С обзиром да је радња извршења кривичног дјела насиље у породици или породичној заједници одређена алтернативно, постојаће само једно кривично дјело уколико је учинилац истом приликом извршио два или више облика радње извршења. Исто тако, уколико је у конкретном случају дошло до угрожавања и спокојства, али и тјелесног интегритета и душевног здравља пасивног субјекта, радиће се о једном кривичном дјелу.

У том смислу, чињенични опис дјела из изреке побијане пресуде, садржи јасан опис реалне дјелатности оптуженог, који обухвата опис примјене насиља, те дрског и безобзирног понашања, као и опис релевантног угрожавања спокојства и тјелесног интегритета оштећене (тако што је, у првом догађају, повишеним гласом, виком и галамом обраћао се оштећеној, упутивши јој више вербалних увреда и псовки, говорећи да ће јој разбити лобању, након чега је физички напао оштећену тако што је рукама ухватио оштећену за надлактице њених руку и гурао је уназад, услед чега је оштећена потиљком главе ударила у зид, након чега је својим шакама ухватио оштећену за врат и стезао га, говорећи јој да ће је удавити, односно, у другом догађају, тако што је дланом своје шаке ударио оштећену у предјелу њеног лица, а затим је поново физички напао тако што ју је рукама ухватио за уши, а затим својом главом више пута ударио у њену главу, у предјелу чела и носа, услед чега је оштећена пала на под, говорећи јој да ће је заклати), при чему је и својство оштећене, као мајке и тиме члана породице оптуженог такође описано у изреци пресуде. Тако конципирана изрека пресуде, са свим наведеним битним елементима предметног кривичног дела насиље у породици или породичној заједници из члана 190 став 1 КЗ РС у свему је усклађена са разлозима датим у образложењу пресуде, за све чињенице од одлучног значаја за постојање тог кривичног

дјела и одговорности оптуженог, као извршиоца. У вези са жалбеним наводом да се повреде тјелесног интегритета могу доказивати само на основу налаза и мишљења вјештака релевантне струке, овај суд указује да према начелу слободне оцјене доказа, прописаном одредбом члана 15 ЗКП РС, право суда, тужиоца и других органа који учествују у кривичном поступку да оцјењују постојање или непостојање чињеница није везано ни ограничено посебним формалним доказним правилима. У складу са наведеним начелом, првостепени суд је утврдио све одлучне чињенице и то тако што је исказ оштећене довео у везу са релевантном медицинском документацијом, које доказе је потом довео у везу и са исказима свједока Р. Ћ., Ж. С., М. И., Ј. Л., В. В., М. М., али и исказом оптуженог, као и материјалним доказима (службене забиљешке ПС Шипово од 12.05.2024. године и 08.03.2025. године), те и по схватању овог суда извео правилан закључак да су у радњама оптуженог остварена сва битна обиљежја кривично дјела за које је оглашен кривим.

У оквиру жалбеног основа погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, бранилац је у жалби истакао да између изреке пресуде и њених разлога постоји противрјечност, а и да су дати разлози међусобно противрјечни или их нема, јер су наводи оптужнице, као и образложење пресуде, засновани на чињеницама које је оштећена дала у свом исказу, а који исказ није потврђен налазом и мишљењем Дома здравља Шипово, уз аргументацију да, за разлику од повреда на десној надлактици, нису утврђене повреде потиљка главе и врата оштећене задобијене дана 12.05.2024. године, те, према ставу браниоца оптуженог, констатоване повреде чела и друге површинске повреде од дана 08.03.2025. године могу бити посљедица пада оштећене поред шанка, јер, имајући у виду конституцију и године оптуженог, те кад би постојала основана сумња да је оптужени учинио радње које су му стављене на терет, код оштећене би дошло до фрактуре кости лица и лобање, а такве повреде нису констатоване. Овим жалбеним наводима којима је доведена у питање законитост оспорене пресуде због наведеног постојања битних повреда одредаба кривичног поступка је суштински указано на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање из члана 313 став 1 ЗКП РС, па је под тим жалбеним основом овај суд наводе и разматрао. Даље се у жалби истиче да је првостепени суд погрешно утврдио чињенично стање и из разлога што је констатовао да није основан навод одбране да оштећена није била узрујана, јер је дана 12.05.2024. године њен крвни притисак износио 130/80, а дана 08.03.2025. године износио је 120/80, образлажући да је општепозната чињеница да је „нормалан“ крвни притисак 120/80, па да, како је крвни притисак оштећене у оба случаја био „нормалан“, тако није утврђена повреда њеног тјелесног, а посебно не психичког интегритета.

Без основа су и жалбени наводи поводом погрешно утврђеног чињеничног стања. Наиме, чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима који се износе у жалбеном основу побијања пресуде, су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде и оцијењени на начин који прописује одредба члана 295 став 2 ЗКП РС, износећи прије свега садржај тих доказа (исказа свједока, оптуженог и оштећене, те материјалних доказа). Оцјеном тих доказа првостепени суд утврдио је слијед догађаја описан у изреци пресуде, при чему је у оцјени изведених доказа, у образложењу побијане пресуде, првостепени суд посебну пажњу посветио детаљној и критичкој анализи исказа оштећене, који исказ је довео у везу са релевантном медицинском документацијом, те закључио да су управо наведене повреде сагласне са описом повреда које је оштећена навела у свом исказу и да су настале као посљедица радњи оптуженог наведених у изреци пресуде. Овај суд је неоснованим

оцијенио и жалбене наводе у вези са утврђеним крвним притиском оштећене. Ово из разлога што је првостепени суд у побијаној пресуди дао правилну оцјену оваквих навода, правилно наводећи да су паушални и посебно цијенећи да је суд на основу изведених доказа утврдио да је оптужени извршио радње описане у изреци пресуде. При свему томе, жалилац губи из вида да су о стању оштећене, након критичних догађаја, свједочили и свјedoци Р. Ћ. и Ж. С. (који су, као полицијски службеници, поступали о пријави о извршеном насиљу, те први били у контакту са оштећеном), те сагласно потврдили да је оштећена била узрујана, а такве наводе ових свједока, првостепени суд је правилно довео у везу са исказом саме оштећене, као и са наводима садржаним у медицинској документацији, сачињеној непосредно након ових догађаја, па је оцјеном свих наведених доказа и по схватању овог суда правилно закључио о релевантни посљедицама код оштећене које су резултат радњи оптуженог. Слиједом наведеног, неоснованим се указују и жалбени наводи којима се, имајући у виду конституцију и године оптуженог, предвиђају другачије повреде оштећене, јер бранилац износи хипотетичке тврдње које немају упориште у проведеним доказима. Из наведених разлога, приговори жалбе којима се доводе у питање чињенична утврђења побијане пресуде нису основани, а сама чињенична основа побијане пресуде је потпуна и правилна.

С обзиром да није починио битну повреду одредаба кривичног поступка, а све одлучне чињенице је правилно утврдио првостепени суд је радње оптуженог правилно правно оцијенио као кривично дјело насиље у породици или породичној заједници из члана 190 став 1 КЗ РС и за то дјело га огласио кривим.

Поводом одлуке о кривичној санкцији, бранилац оптуженог у жалби наводи да је изречена казна неадекватна, посебно што је, према ставу браниоца, у поступку једино доказано да је дошло до вербалног сукоба између оптуженог и оштећене, а који сукоб је, дана 08.03.2025. године, према исказу свједока М. М., изазвала оштећена.

Овај суд је испитао побијану пресуду и због одлуке о казни, па је нашао да је првостепени суд правилно утврдио све олакшавајуће и отежавајуће околности од којих зависи избор и висина казне коју оптуженом треба изрећи и којом ће се остварити сврха кажњавања на начин прописан одредбом члана 43 КЗ РС. Првостепени суд је код одмјеравања казне правилно пошао од казне прописане за кривично дјело за које је оптужени оглашен кривим (новчана казна или казна затвора до три године), затим је као отежавајуће околности правилно цијенио да је оптужени радње које чине обиљежје кривичног дјела учинио у два наврата према мајци, као и претходну осуђиваност оптуженог за исто кривично дјело, док олакшавајућих околности није нашао. Имајући у виду да је овај суд, разматрајући претходне жалбене наводе, утврдио да је првостепени суд правилно и потпуно утврдио чињенично стање, као и одлучне чињенице и донио правилну одлуку оглашавајући оптуженог кривим за предметно кривично дјело, то су неосновани и жалбени наводи којима се истиче да је у поступку једино доказано да је дошло до вербалног сукоба између оптуженог и оштећене. Дакле, првостепени суд је правилно закључио да је изречена казна адекватна тежини извршеног дјела, као и личности оптуженог, да изрицање условне осуде или новчане казне није довољно да би се на оптуженог, који је специјални повратник у извршењу овог дјела, утицало да се уздржи од даљег извршења кривичних дјела, правилно сматрајући да ће оваква врста и висина казне утицати на оптуженог да убудуће не врши оваква или слична кривична дјела, као и да ће се истом остварити општа и посебна сврха изрицања кривичних санкција. Оглашавајући оптуженог кривим првостепени суд је потпуно утврдио све околности потребне за одмјеравање казне па му је правилно изрекао казну затвора у

трајању од шест мјесеци. Овом казном у изреченом трајању и по налажењу овог суда оствариће се законом прописана сврха кажњавања

Из наведених разлога ваљало је, на основу члана 327 ЗКП РС, жалбу браниоца оптуженог одбити као неосновану и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Милкица Латиновић

Предсједник вијећа
мр Срђан Форца